

Bombarduju ih gradivom, postale su opet đaci sa 40 ili 50 godina, ali one su srećne. Program „Povratak žena na tržište rada“ otvorio im je nove horizonte

Od danas niste u radnom odnosu. Javite se pravnoj službi. I, srećno...

Snežana Savić, ekonomski tehničar po profesiji, majka dvoje dece, Beogradanka stara 42 godine, jedna je od pola miliona ili više naših žena koju je presekla ta surova rečenica. Pred nama je sa još 29 žena, polaznica kursa „Povratak žena na tržište rada“, mirno ponovila te reči. Ovog puta te reči su bile deo igre, jer ove žene uče kako da se izbore s otkazom i ponovo pronađu posao.

Radionica je bila u punom jeku kad je ekipa „Blic žene“ stigla u Fondu „Centra za demokratiju“. Podeljene na poslodavce i radnice, sve su se žene uživele u svoje uloge.

– Ove žene žele tačno da znaju kako da se postave i koja su njihova prava. Ne žele da ih bilo ko iskorišćava – kaže Jelena Gošić, koordinatorka i PR programa.

– Interesantno je, uzbudljivo, samo to mogu da kažem – navodi Snežana, koja svaki dan dolazi na po četiri sata u „Fond centra za demokratiju“ na kurs.

Nikome na teretu

Poslednje dve godine Snežana radi kao bebisiterka jer ne može da nade posao u struci.

– Ništa mi ne predstavlja napor jer sam svesna da ulazem u sebe. Kurs je besplatan tako da nisam nikome na teretu – ističe. – Tek sad vidim

koliko su žene u stvari jake i sposobne da sve rade same.

Na kurs „Povratak žena na tržište rada“ žene se prijavljuju iz najrazličitijih razloga. Jedne su došle da nauče nešto novo, a druge da pronadu ideje ili način da svoju poslovnu zamisao sprovedu u delo. Prema rečima organizatora ove žene nisu slučajno izabrane.

– Postojali su jasni kriterijumi.

180 žen do n

Same sebi gazde

Polaznice imaju mogućnost da se opredеле za jedan od dva programa – obuku za pružanje usluga u oblasti socijalne zaštite i obuku za agente i brokere u turizmu.

Jasmina Murić, pravnica i jedna od profesorki, kaže da sve učesnice, bez obzira na odabrani program, pohadaju osnovni biznis trening.

– Tu spada knjigovodstvo, upravljanje projektima, tržišna ekonomija, Zakon o radu, privatizacija, veština komunikacije i obuka za rad na računaru – nabroja ona. – Završna obuka za neke od njih je najvažnija jer uče kako da animiraju poslodavce

koje uče kako da se izbore s otkazom i ponovo zaposle

a na korak ovog posla

da ih prime u radni odnos.

Sve polaznice pune su nade i vere u nove mogućnosti.

— Ove žene zaista imaju ogroman potencijal — ističe Jasmina. — Kod nas ima puno obrazovanih, a nezaposlenih žena.

Jasmina ponosno priča kako su se sve polaznice prvog kursa udružile i napravile ambiciozan projekat. Planiraju da osnuju klub za stare i dnevni boravak za decu.

— U klubu za stare obezbedile bi svu potrebnu negu po prihvatljivim cenama, dok bi dnevni boravci funkcionali u svakoj osnovnoj školi koja nema produženi boravak — dodaje ona.

— Opština Savski venac obećala im je poslovni prostor od 40 kvadrata.

Kako pomoći sinu

Taj primer imponuje polaznicama drugog kursa, mada im uliva i dozu straha.

— Hoćemo li i mi uspeti? Iskreno da vam kažem, malo sam ljubomorna jer svi stalno pričaju koliko je uspešna bila prva grupa — kaže Milena Stepanović, nesvršeni defektolog. — Ko kaže da mi nećemo biti još bolje! Možda ćemo napraviti i dva projekta.

Milena nema stalno zaposlenje, ali je već duži niz godina predsednica

Društva za pomoć osobama zaostalim u mentalnom razvoju. Defektologiju je, kaže, studirala kako bi pomogla sinu koji sada ima 31 godinu.

— Invalidi su potpuno zapostavljeni i nezaštićeni, a posebno osobe ometene u mentalnom razvoju. One čak nemaju ni status invalida — priča Milena.

Bez obzira na sve teškoće, ona zrači optimizmom. Uverena je da će novostenim znanjem moći da unapredi socijalni program koji vodi i tako pomogne sinu i porodici.

— Moram da nadem način da zaštitim svoje dete kad mene više ne bude — priznaje iskreno.

— Veoma dobro znam koliko je teško porodicama suočenim s tim problemom. Nas niko ne pita imamo li kome da poverimo decu, ma možemo li da odemo makar na proslavu Nove Godine...

Ideje su najvažnije

Iako srećna što može da se usavršava, Milena ne krije da joj nije lako.

— Ovo je za mene ipak napor. Nije lako sa 55 godina biti četiri sata maksimalno koncentrisan dok vas bombarduju novim informacijama — priča.

Ipak, nijedna polaznica dosad nije propustila nijedno predavanje.

Čini se da su sve žene optimisti, koliko god da im je kurs naporan. Veruju da će se njihovi planovi ostvariti.

— To je kao da vas posle 20 godina vrate u školsku klupu — kaže nam Jelena Simonović, vesela crvenokosa novinarka.

Puna je hvale za projekat, a planira da se bavi humanitarnim radom.

— Planiram da otvorim agenciju koja će se baviti socijalnim pitanjima, ali neću da otkrivam detalje. To će biti nešto posebno — zagonetna je Jelena (37). — Želim da naučim kako da na najbolji način rasporedim novac od eventualnih donatora i kako da ga što bolje iskoristim. Čini mi se, posle ove dve nedelje predavanja, da u Srbiji ima dovoljno mesta za sve nas. Samo je svakome, pa i nama ženama koje smo bez posla, potrebna dobra ideja.

Sandra Subotin

na tržiste rada

Program obuke
za izravanje sopstvenog
biznisa i za rad u
sektoru TURIZMA i sektor
SOCIJALNIH USLUGA

Nije lako biti skoncentrisan
četiri sata, kaže Milena, desno

Imate sat vremena za ovu
vežbu, objašnjava Jasmina

Mi ćemo biti bolje,
napravićemo dva projekta

Dobile su svoj zadatka za ovaj
čas i sad rade na njemu